

Fényes változócsillagok a téli égen

Az itt bemutatott 2. térkép néhány olyan változófényű csillagot mutat be, összehasonlító csillagaikkal együtt, amelyek kézi látcsővel, vagy pusztá szemmel is észlelhetők. Néhány közülük igen érdekes és megfigyelésre érdemes változó. Kérjük azokat az amatőröket, akiknek módjuk és idejük engedi, hogy foglalkozzanak e csillagok észlelésével. A bemutatott csillagok:

zéta Aurigae /1. az előző közleményt/.

mu /M/ Cephei. Max.: 3,6. min.: 5,1 magn. Periódus: kb. 235 nap, erősen változó, félig szabályos. Színkép: gM3. Megfigyelése fontos!

Béta /B/ Persei. Max.: 2,2. min.: 3,5 magn. Fedési változó /Algol/, periódusa 2,8673 nap, ebből a fénycsökkenés időszaka 9,5 óra. Észlelési gyakorlásra igen alkalmas.

ro /R/ Persei. Max.: 3,3. min.: 3,8 magn. Félig szabályos változó, periódusa 33-55 nap közt mozog. Színkép: gM4. Észlelése kívánatos.

alfa /A/ Orionis. Max.: 0,1. min.: 1,1 magn. Hosszú periódusú, félig szabályos változó, Periódus 2070 nap. Színkép: gM2.

Érdekes változó. E csillagokat jobbra pusztá szemmel is észlelhetjük. Az adatokat kérjük havonta Nagy Sándor /Baja, Tóth K. u. 19. Csillagvizsgáló/ címére elküldeni.

KÖNYVEK - TÉRKÉPEK

Ismét kapható: HALLWAG-MONDKARTE /Hallwag Holdtérkép/. Ára: 97.- Ft. Az 1:5 000 000 méretarányú térkép a Hold innenső oldalának minden fontosabb részletét bemutatja. A térkép árnyalása igen jó, a távcsőben látott képet megközelíti. Túlso felén a Hold túlso félgömbjének térképe. Kapható: ÁKV. Térképbolt. Budapest, VII., Nyár u. 1.

Klepesta - Rühl - Taschenatlas der Sternbildern. Artia, Praha. Ára: 35.-Ft. Külön-külön lapokon mutatja be az összes csillagképet, 5,5 magnitúdós fényességig, a csillagok jellemző adatainak feltüntetésével. Kapható: Csehszlovák Kultúra. Budapest, VI., Madách tér 11.

Napfoltok és a Secchi-jelenség

Aránylag kevésbé ismert, hogy a nagyobb napfoltok sötét magja /az umbra/ peremén néha gyűrű, félkör, vagy patkó alakú, az umbrától erősen eltérő árnyalatú, fehér ill. sárgásfehér kifényesedés látható. Felfedezőjéről, P. Angelo Secchi olasz csillagásztól Secchi-jelenségnek /vagy Secchi gyűrűnek/ nevezzük.

Érdekes, hogy megjelenésük gyakoriságában eddig szabályszerűséget nem tapasztaltak és nem tudjuk, hogy van-e valamilyen kapcsolat a napfoltokkal, vagy a kromoszféra ezen területeivel. Egyes vélemények szerint csupán optikai csalódásról van szó, amelyet a távcsőben létrejövő fényhatások vagy a fényesség-ellen-tétek okoznak. Lehetséges azonban, hogy a napfoltokban fellépő intenzív örvényáramok és az ezzel kapcsolatos elektromágneses